

UDK
069(497.5 Pula).02:902/904]:061.4 (091)
UDC

POVIJESNI PREGLED VOĐENJA DOKUMENTACIJE O IZLOŽBENOJ DJELATNOSTI U ARHEOLOŠKOM MUZEJU ISTRE U PULI

Katarina ZENZEROVIĆ

Stručni rad

Primljeno: 09.12.2008.

Odobreno: 20.11.2009.

Arheološki muzej Istre, Carrarina 3, 52100 Pula

U radu se govori o vođenju dokumentacije o izložbenoj djelatnosti u Arheološkom muzeju Istre u Puli. Opisan je način vođenja dokumentacije od kraja 2. svjetskog rata do danas. Zasebno se obrađuju dva različita razdoblja: razdoblje prije i razdoblje nakon donošenja Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj gradbi 2002. godine. Razvojem informacijske tehnologije, tj. digitalizacijom sekundarne muzejske dokumentacije dobivamo pregledno i sustavno obrađeni fond Izložbi uz olakšano i ubrzano pretraživanje.

KLJUČNE RIJEČI: sekundarna muzejska dokumentacija, izložbe, digitalizacija, Arheološki muzej Istre

Uvod

Godine 1902. u Puli je osnovan Gradski muzej (*Museo Civico della Città di Pola*) koji 1925. godine, spajanjem s Državnom gradskom zbirkom i porečkim Provincijalnim muzejom (*Museo Provinciale*), prerasta u Kraljevski muzej Istre (*Regio*

Museo dell'Istria). Pod nazivom Arheološki muzej Istre¹ djeluje od 1947. godine. Podaci o izložbenoj djelatnosti javljaju se krajem 1960-ih godina kada se prepozna važnost prikupljanja i čuvanja tiskanog materijala kao dokumenata o izložbama. Način i opseg vođenja sekundarne muzejske dokumentacije se mijenja od 1947. do današnjih dana, pa tako i način dokumentiranja izložbi. Cilj je ovog rada dati povijesni pregled vođenja dokumentacije o izložbenoj djelatnosti u Arheološkom muzeju Istre.

Dokumentacija u muzejima i galerijama svodi se na dvije kategorije. Jednom se dokumentira muzejski zbirni fond, predmeti koji se u muzeju sabiru, izučavaju i štite, a drugom se dokumentira djelatnost muzeja kao kulturne institucije. Upravo drugoj kategoriji dokumentacije, koja trajno bilježi djelatnost muzeja, možemo dati naziv muzeološke u užem smislu. Ona se odnosi na izložbe, publikacije, odnose s javnošću, marketing, administraciju i sve druge oblike specifične muzejske djelatnosti s kojima se muzejski zbirni fondovi integriraju u društvo kao njegova nepobitna potreba (Maroević 1993, 198).

Izložbena djelatnost poseban je vid muzejskog rada. Uz stalni postav koji mora imati svaki muzej (osim u slučaju kad je muzejska građa preosjetljiva za izlaganje), potrebno je prikazati nove rezultate rada povremenim izložbama. Posebnu kategoriju predstavljaju gostujuće izložbe drugih muzejskih institucija. Kao i svaku drugu djelatnost u muzejskoj instituciji, izložbe je potrebno dokumentirati. Međutim, to ipak nije u potpunosti moguće iz razloga što svaka izložba ima rok trajanja i nije ju moguće, poput knjige ili dokumenta, u cijelosti pohraniti. Bez obzira na to o kojoj je vrsti izložbe riječ, njezino trajanje ovisi o kulturnom i stručnom interesu za pojedinu tematiku i o eventualnoj potrebi da se taj muzejski materijal upotrijebi za stvaranje neke druge izložbe (Maroević 1993, 203).

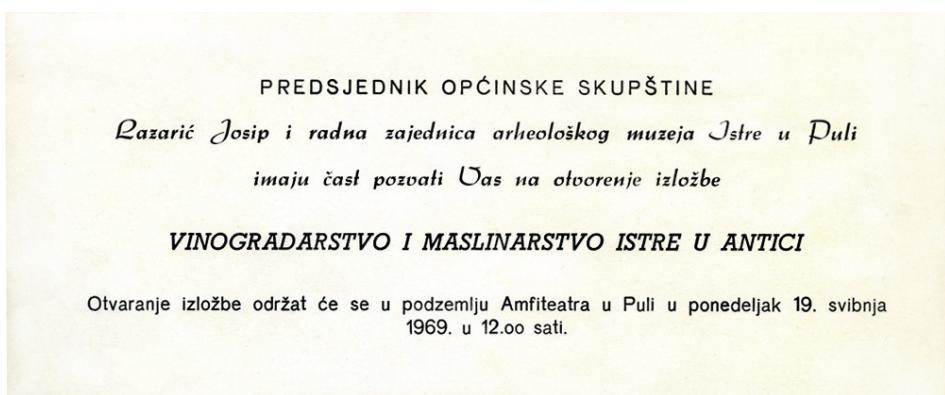
Odmah po utemeljenju 1947. godine, u Arheološkom muzeju Istre započelo se s dokumentiranjem jedinica tada postojećih fondova sekundarne muzejske dokumentacije (fotonegativa, fotopozitiva organiziranih po lokalitetima, dijapositiva, planova i crteža, terenskih izvještaja). Način vođenja sekundarne muzejske dokumentacije se mijenja kroz povijest Muzeja te se iz sadašnje perspektive razlikuju dva razdoblja: razdoblje prije i razdoblje nakon donošenja *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi* 2002. Govoreći o sekundarnoj dokumentaciji, to je bila okosnica koja je regulirala način vođenja već postojeće dokumentacije. Novina su inventarne knjige uvedene za svaki fond zasebno te količina podataka koji se u njih zapisuju. Formirani su novi fondovi: Evidencija o izložbenoj djelatnosti, Evidencija o izdavačkoj djelatnosti, Evidencija

¹ Skraćeno: AMI.

o pedagoškoj djelatnosti, Evidencija o konzervatorsko-restauratorskim postupcima i Medijateka. Svaki fond ima svoju pripadajuću evidenciju u računalnom programu M++ (S++) .

Vođenje dokumentacije o izložbama u Arheološkom muzeju Istre prije donošenja Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi

Iako do 2002. nije postojao nikakav pravilnik koji bi regulirao vrste dokumentacije i način njihovog dokumentiranja, u Dokumentacijskom odjelu² Muzeja od početka je postojala svijest o čuvanju tiskanog materijala (pozivnica, plakata, prospeskata, kataloga i sl.) kao dokumenata (dokaza) o održanoj izložbi. Prema dostupnim podacima smatra se da je djelatnost Muzeja u početku bila usmjerena na terenska istraživanja i prateću dokumentaciju. Zbog relativno malo ostvarenih izložbi u početku djelovanja Muzeja (stalni je postav realiziran 1973.), dokumentacija o izložbama iz tih ranih godina predstavlja više iznimku nego pravilo. Izložbena djelatnost javlja se krajem 1960-ih, pa tako prvi dokument o nekoj izložbi u AMI-u predstavlja pozivnica za otvorenje stalnog postava *Vinogradarstvo i maslinarstvo Istre u anticu* u podzemnim prostorijama pulskog Amfiteatra 19. svibnja 1969.

Sl. 1 Najstarija sačuvana pozivnica u Arheološkom muzeju Istre, iz 1969.

² Dana 29. svibnja 2008. usvojen je Statut Arheološkog muzeja Istre kojim je ustrojeno devet Muzejskih odjela, među kojima i Dokumentacijski odjel. Do tog datuma nazivao se Dokumentacijskom službom.

Iz 1974. potječe prvi sačuvani plakat u AMI-u, naslova *Izložbe otvorene u Puli za vrijeme Festivala* (Krnjak; Bradara 2002, 15). Taj plakat, rađen u suradnji s drugim institucijama, najavljuje i poziva, između ostalog, na posjet novouređenim arheološkim zbirkama Arheološkog muzeja. Među plakatima vlastitih izložbi, najstariji sačuvan je onaj iz 1982., za izložbu *Razvitak medicine u Istri* (Krnjak; Bradara 2002, 13). Od 1982. do sredine 2002. Muzej je izdao ukupno 70 plakata (Krnjak; Bradara 2002, 13 – 16).

Sl. 2 Najstariji sačuvani plakat izdan u suradnji Arheološkog muzeja Istre s drugim institucijama, iz 1974.

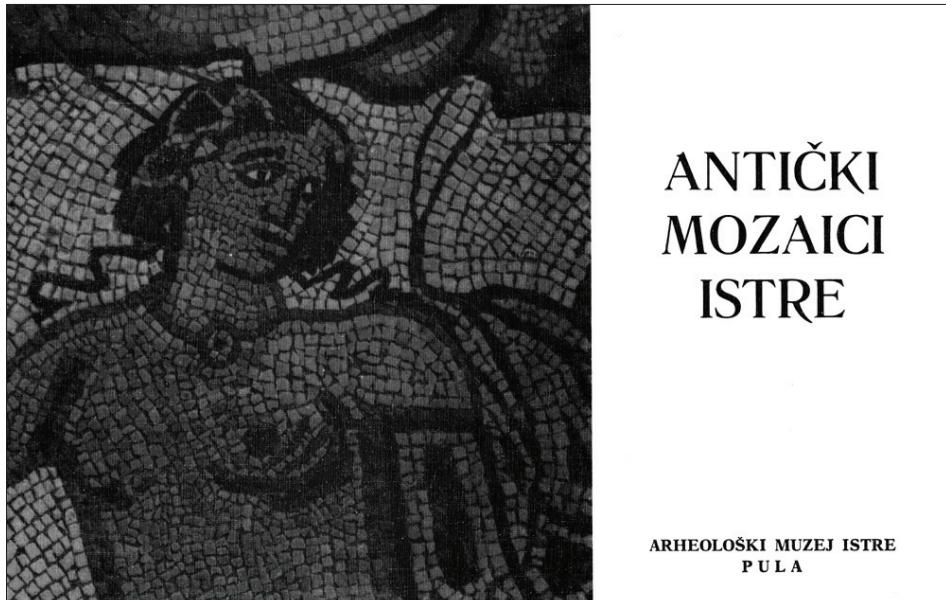
Sl. 3 Najstariji sačuvani plakat vlastitih izložbi Arheološkog muzeja Istre, iz 1982.

Otvaranje i intenzivno predstavljanje građe AMI-a započinje početkom 80-ih godina prošlog stoljeća. Izložbena djelatnost Muzeja u tom je desetljeću bila izrazito produktivna. Realizirano je desetak izložbi od kojih se projekti *Arheologija i umjetnost Istre, Histri i Etruščani, Iz riznice umjetnosti Istre* predstavljaju kao putujuće izložbe u mnogim gradovima tadašnje države Jugoslavije i u inozemstvu (SAD, Italija) (Ujčić 2002, 43). Osobito je zapažena bila izložba *Arheologija i umjetnost Istre (Arte e archeologia dell'Istria)*, postavljena 1985. u Veneciji, Veroni i Miljama (Matijašić 2005, 29).

Organizacijom tematskih muzejskih izložbi u Puli, Istri i šire, ukazala se potreba za izdavanjem stručno-informativnog izložbenog "Kataloga" (Girardi Jurkić 1987, 4). Najstariji katalog izložbe (i prvi iz serije Kataloga Arheološkog muzeja Istre) izdan je krajem 1979., naslovjen *Antički mozaici Istre*. Do kraja 2007. izdana su 72 Kataloga izložbi.

Uz publikacije iz ove serije, izložbe prate i druga izdanja Muzeja. Posebna reprezentativna izdanja predstavlja serija Monografije i katalozi koja je pokrenuta 1985. godine u povodu prezentacije antologijske izložbe *Arheologija i umjetnost Istre*. Do kraja 2007. tiskano je 16 brojeva iz te serije publikacija. Iako su pojedini svesci tiskani kao znanstvene monografije (*Rimsko vladanje u Histriji i Liburniji*, *Prapovijesni Nezakcij*), većina ih je osmišljena kao izložbeni katalog s uvodnom raspravom (*Arheologija i umjetnost Istre*, *Histri i Etruščani*, *Istra i sjevernojadranski prostor u ranom srednjem vijeku*, *Iz riznica umjetnosti Istre*, *Antička nekropola Campus Martius*, *Gradina Monkodonja*, *Sjaj antičkih nekropola Istre*) (Girardi Jurkić 2005, 504).

Izložbe koje realizira Edukacijski odjel³ Muzeja, dakle one nastale suradnjom s raznim predškolskim, školskim i drugim ustanovama, prati serija Katalozi pedagoške službe kojih je ukupno do kraja 2007. godine tiskano 5.

Sl. 4 Naslovница prvog broja Kataloga Arheološkog muzeja Istre, iz 1979. godine.

³ Novim Statutom AMI-a naziv Pedagoška služba mijenja se u Edukacijski odjel. Vidi bilj. 2.

Do donošenja *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi* (Narodne novine 108/2002) zapravo i nije bilo konkretnog vođenja dokumentacije o izložbama na način da su se podaci upisivali rukom ili računalom. Ipak su se tiskani materijali kao što su pozivnice, plakati, prospekti, i katalozi od početaka izložbene djelatnosti prikupljali i čuvali u Dokumentacijskom odjelu te su se tretirali kao dokumentacija. Pozivnice su se, uz kataloge i eventualno prospekte, spremale u kuverte s naznačenim naslovom, mjestom i vremenom održavanja izložbe, koje su se zatim pohranjivale u registratore namijenjene posebno za tu svrhu. Na početak svakog registradora umetnut je popis s naslovom, mjestom i vremenom održavanja izložbi kojih se dokumentacijski materijal nalazi u njemu. Registratori imaju svoj tekući broj te se u njih još uvijek po istom sistemu pohranjuju pozivnice, prospekti i katalozi. Plakati se kronološki slažu i čuvaju se vodoravno položeni u metalnom ormaru ladičaru. Odvojeno se spremaju plakati vlastitih izložbi od plakata gostujućih izložbi. Počevši od 1. siječnja 2003. inventariziraju se kao jedinice fonda izdavačke djelatnosti. Plakati tiskani prije tog datuma zasad nemaju inventarne brojeve, no njihova je stručna obrada u planu.

Dodatac vid dokumentacije predstavlja fotodokumentacija samog postava izložbi. Fotografira se proces postavljanja izložbe, izložbene vitrine, panoi i ostali mogući elementi postava te otvorenje i drugi važni momenti. Dobivene fotografije se legendiraju i umeću u registratore s naznačenim naslovom, mjestom i vremenom održavanja izložbe, dok se negativi posebno inventariziraju. Prilaže se i moguća popratna dokumentacija (popis izložaka u vitrinama (svojevrstan sinopsis izložbe) te, ukoliko se radi o putujućoj izložbi u inozemstvo, odobrenje nadležnog konzervatorskog odjela Ministarstva kulture za izvoz predmeta iz zemlje s evaluacijom).

Vođenje dokumentacije o izložbama u Arheološkom muzeju Istre nakon donošenja *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi*

Već spomenutim *Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi* koji je donesen 16. rujna 2002. (Narodne novine 108/2002) utvrdili su se sadržaj i način vođenja muzejske dokumentacije u muzejima i galerijama, kao i postupci koji se odnose na stvaranje i pohranjivanje.

Pravilnikom je utvrđeno da dokumentacija o izložbama obuhvaća također sinopsis i scenarij, uz pozivnicu, plakat, katalog i druge dokumente o održanoj

izložbi. Sinopsis i scenarij izložbe stvaraju kustosi pripremajući izložbu te ih čuvaju za svoju evidenciju.

U Dokumentacijskom odjelu Muzeja vode se zasebne inventarne knjige za svaki dokumentacijski fond, po sustavu tekućih brojeva. Tako je otvorena *Knjiga evidencije o izložbama* u koju se, počevši od 1. siječnja 2003., sustavno dokumentiraju ostvarene izložbe. Upisuju se sljedeće kategorije podataka definirane Pravilnikom: podaci o ustanovi, inventarna označka, naslov izložbe, skupina podataka o odgovornosti za stručnu koncepciju i postav izložbe, mjesto održavanja izložbe, vrijeme održavanja izložbe, podaci o evaluaciji izložbe, vrsta izložbe, podaci o pozivnici, podaci o plakatu, podaci o katalogu, podaci iz drugih dokumentacijskih fondova, podaci o propagandnom materijalu, broj posjetitelja, napomena i osoba odgovorna za upis podataka.

Dogovoreno je da jedinice izložbene djelatnosti u Muzeju nose kraticu IZL na koju se nastavlja tekući broj i godina u kojoj je izložba ostvarena tj. otvorena, stoga prvi upis predstavlja izložba pod inventarnim brojem IZL-1/2003. U proteklih pet godina, tj. za razdoblje od 1. siječnja 2003. do 31. prosinca 2007. evidentirane su ukupno 43 izložbe, od čega 13 u organizaciji Muzeja, 29 izložbi u suorganizaciji Muzeja s drugim organizatorima i jedna izložba vanjskog organizatora.

Digitalizacija podataka o izložbenoj djelatnosti i ostalih fondova sekundarne muzejske dokumentacije

Uporaba dokumentacije jedan je od ciljeva dokumentiranja. Dokumentacija koja se ne upotrebljava ili se ne može upotrebljavati postaje nedjelotvorna i samim tim u dobrom djelu nepotrebna (Maroević 1993, 194). Prije nekoliko godina u Muzeju se krenulo s digitalizacijom muzejske građe i dokumentacije kojoj je cilj zaštita izvornika, povećanje dostupnosti i mogućnosti korištenja građe, uključujući lakši uvid u fundus i lakšu pretraživost. Stručnim radnicima je instalirana baza podataka - softver M++ tvrtke Link2 (koji uključuje i S++ tj. program za sekundarnu dokumentaciju kao nadopunu modulu za vođenje primarne dokumentacije). Spomenuti program u potpunosti je sukladan s navedenim *Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi*. Valja napomenuti da je sva dokumentacijska građa u Dokumentacijskom odjelu Muzeja inventarizirana. Dakle, uz postojeću ručno inventariziranu sekundarnu dokumentaciju, fondovi se postupno reinventariziraju, tj. digitaliziraju u bazi S++. Samo osobe koje rade u Dokumentacijskom odjelu ovlaštene su upisivati jedinice sekundarnih dokumentacijskih fondova (fotonegative,

dijapo positive, planove i crteže, izložbe, izdavačku djelatnost, digitalne zapise⁴⁾ u program S++, a svi ostali stručni radnici mogu pretraživati fondove, ali ne i mijenjati zapise. Na taj je način, u svrhu zaštite i točnosti podataka, onemogućeno slučajno ili namjerno mijenjanje zapisa, a istovremeno je kustosima i ostalim stručnim radnicima omogućeno brže i lakše pretraživanje jedinica sekundarne dokumentacije sa svog radnog mjesta. Sve radne jedinice u Muzeju umrežene su u jedan sustav, stoga se svi podaci pohranjuju na serveru koji svakodnevno automatski pohranjuje podatke (tzv. back up). Osim očiglednih prednosti baze S++ kao što su brže i lakše

The screenshot shows the 'Sekundarna dokumentacija' application window. The top menu bar includes 'Prethodni zapis', 'Baza podataka', 'Simboli', 'Povećalo', 'Sažetak', 'Kopiranje zapisa', 'Uvećana slika', 'Alati', 'Osvježi podatke', and 'Type a question for help'. The title bar displays 'Otvorit zapisa s inv. oznakom IZL-1/2004 Izv.oznaka identifikator izložba: Kostel Petrapilosa - O tragovima fresaka iz crkve 10 / 49'. The main workspace is divided into several panels:

- Izv.oznaka IZL-1/2004**: Shows basic exhibition details like 'Godina: 2004' and 'Podatak: [dropdown]'. A 'Datum' panel shows 'Otvaranje: 22.04.2004.' and 'Zatvaranje: 28.05.2004.'. An 'Opseg' panel shows 'Broj posjetitelja: ulaz slobodan' and 'Evaluacija: 173.100,00 kn'. A 'Propagandni materijal' panel lists 'obavijest u Glasu Istre' and 'intervju za Koparsku televiziju (tal.)'.
- Vrste izložbe**: Shows categories like 'arheološka' and 'samostalna'.
- Autori**: Shows author information for 'Knjnik, Ondina'.
- Organizatori**: Shows organization information for 'Arheološki muzej Istre, Pula'.
- Napomene**: Shows notes like 'Izloženi su mnogobrojni ulomci fresaka i dijelomične rekonstrukcije ulomaka u manje cijeline (u 7 vitrina, popraćeno sa 14 panama). Izložba je prethodno prezentirana u Zavičajnom muzeju - Buzet (Inv. oznaka IZL-7/2003) u Galeriji "Amfiteatar" u Puli (Inv. oznaka IZL-9/2003)'.
- Zbivanja**: Shows 'Otvoreno:' and 'Izvor podataka:'.
- Poštećenost**: Shows 'Stalni smještaj: AMI', 'Odg. osoba: Zenzerović, Katarin', and 'Datum upisa: 13.08.2007.'
- Veze**: Shows links to 'Datoteka', 'Dokumentacijski fondovi', 'Muzejski predmeti', and 'Ostala građa'. It also displays a thumbnail image of a fresco fragment and a larger image of a fresco from the church of St. Mary Magdalene.
- Katalog izložbe Kostel Petrapilosa - O tragovima fresaka iz crkve Sv. Marije Magdalene**: Shows the title and a snippet of the catalog text.
- IZL-1/2004.p.jpg**: Shows a thumbnail of the image file and a preview area with '2/2'.
- Prikaz slike**: Shows a checkbox and a magnifying glass icon.
- Sadržajna obrada - teme**: Shows a search bar for 'Ključne riječi' with results for 'freske', 'Kostel Petrapilosa', and 'srednji vijek'.
- Osnovne funkcije**: Includes buttons for 'Novi zapis', 'Prikaži', 'Prikaži', 'Ispis', 'Odabir fonda', and 'Izlaz'.

Sl. 5 Premier zapisa iz fonda Izložbe u bazi S++.

pretraživanje fondova, baza S++ pokazuje neke nedostatke kao što su, ovisno o fondu, prevelik ili premali tj. preopširno ili nedovoljno razrađen broj podataka za upis. Primjerice u sklopu maske u fondu Izložbe polje za upis opsega izložbe je vrlo

⁴ Navedeni su postojeći fondovi u Dokumentacijskom odjelu. Ostali postojeći fondovi sekundarne dokumentacije vode se u pripadajućim odjelima u Muzeju. Tako se Hemeroteka vodi u Knjižničnom odjelu, dok se Evidencija o pedagoškoj djelatnosti vodi u Edukacijskom odjelu, a pohranjuje u Dokumentacijskom odjelu. Također je ustaljena praksa da se Evidencija o konzervatorsko-restauratorskim postupcima vodi se u Restauratorsko-konzervatorskom odjelu, a pohranjuje u Dokumentacijskom odjelu.

često nedovoljne veličine s obzirom na to da su izložbe Arheološkog muzeja Istre pretežno arheološke te je na njima često izložena raznovrsna i mnogobrojna građa. Također, izložbe Muzeja su često putujuće, stoga nedostaje polje za upis mjesta i vremena ranijih održavanja iste izložbe. O pozitivnim i negativnim stranama baze moglo bi se još pisati, no to je tema za neki budući rad. Isto tako, predmet ovog rada nije problem arhiviranja i čuvanja digitalizirane dokumentacijske građe, iako je upravo trajnost tako dokumentirane građe i dokumentacije u muzejima primarna dilema u razdoblju razvitka informacijske tehnologije. Ukratko, možemo reći da digitalizacijom dobivamo pregledno i sustavno obrađene fondove koji pružaju točnu informaciju o svakom vidu djelatnosti muzeja te je na taj način poboljšana kvaliteta djelovanja muzeja.

Uloga Dokumentacijskog odjela jest prikupljanje, obrada i vođenje sekundarne muzejske dokumentacije Muzeja, kao i briga o trajnoj zaštiti primarne i sekundarne dokumentacije, odnosno redovitom mikrofilmiranju privremenih inventara, inventarnih knjiga muzejskih predmeta i zapisnika o reviziji muzejske grade i dokumentacije, inventarnih knjiga sekundarne muzejske dokumentacije te bibliotečnih inventarnih knjiga.

Muzejska dokumentacija je godinama imala inferiorni status u odnosu na muzejsku građu, dakle smatrana je sporednom stvari u muzejskoj djelatnosti. Posljednja dva desetljeća donijela su bitne pozitivne promjene u odnosu prema dokumentaciji, iako prvenstveno na teorijskom planu (Osrečki 1992, 27). Prepoznato je njen značenje i važnost unutar muzejske djelatnosti što je rezultiralo zakonom koji navodi da se muzejska građa i muzejska dokumentacija štite kao kulturno dobro i na njih se primjenjuju propisi o zaštiti kulturnih dobara (*Zakon o muzejima*, Narodne novine 142/1998, čl. 7). Dakle, muzejska dokumentacija izjednačena je s građom, tj. ona se tretira, kao i muzejski predmeti, kulturnom baštinom, a njen je stvaranje konstantan i neograničen proces.

LITERATURA

- GIRARDI JURKIĆ, V. 1987. *Izdavaštvo Arheološkog muzeja Istre u Puli* (Katalog Arheološkog muzeja Istre 32). Pula.
- GIRARDI JURKIĆ, V. 2005. Monografije i katalozi. u: *Istarska enciklopedija* (ur. M. Bertoša i R. Matijašić), Zagreb, 504.
- KRNJAK, O.; BRADARA, T. 2002. *Plakati Arheološkog muzeja Istre - uz obilježavanje 100. godišnjice Muzeja* (Katalog Arheološkog muzeja Istre 62). Pula.
- MAROEVIĆ, I. 1993. *Uvod u muzeologiju*. Zagreb.
- MAROEVIĆ, I. 2000. Informacije i dokumentacija u muzejima. *Informatica museologica* 31, 1/2 2000., 13 - 15.
- MAROEVIĆ, I. 2001. Muzejska publikacija kao oblik muzejske komunikacije. *Informatica museologica* 32, 3/4 2001., 10 - 13.
- MATIJAŠIĆ, R. 1994. Arheološki muzej Istre u Puli 1902 - 1982. *Histria archaeologica* 13 - 14/1982 - 1983., 1 - 32.
- MATIJAŠIĆ, R. 2005. Arheološki muzej Istre (AMI). u: *Istarska enciklopedija* (ur. M. Bertoša i R. Matijašić), Zagreb, 29.
- Međunarodne smjernice za podatke o muzejskom predmetu: CIDOC-ove podatkovne kategorije. *Vijesti muzealača i konzervatora* 1/4 1999.
- OSREČKI, D. 1992. Dokumentacija kao oblik zaštite muzejskog fundusa. *Informatica museologica* 3/4 1990., 27 - 28.
- Pravilnik o korištenju stručne muzejske dokumentacije Arheološkog muzeja Istre - Pula*, interni materijal Arheološkog muzeja Istre, Pula, 2002.
- Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi*. Narodne novine 108/2002.
- Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja uvida u muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju*. Narodne novine 115/2001.
- TUĐMAN, M. 1990. *Obavijest i znanje. S rječnikom osnovnih pojmova*. Zagreb.
- UJČIĆ, Ž. 2002. *Tisućljeća u stoljeću - povodom stogodišnjice Arheološkog muzeja Istre* (Monografije i katalozi Arheološkog muzeja Istre 12). Pula.
- Zakon o muzejima*. Narodne novine 142/1998.

SAŽETAK

POVIJESNI PREGLED VOĐENJA DOKUMENTACIJE O IZLOŽBENOJ DJELATNOSTI U ARHEOLOŠKOM MUZEJU ISTRE U PULI

Katarina ZENZEROVIĆ

Sekundarna muzejska dokumentacija obuhvaća popratne i dopunske fondove muzejske djelatnosti. Tu spada i knjiga evidencije o izložbama. U Arheološkom muzeju Istre podaci o izložbenoj djelatnosti javljaju se krajem 1960-ih godina kada se prepoznala važnost prikupljanja i čuvanja tiskanog materijala (pozivnica, plakata, prospekata, kataloga i sl.) kao dokumenata o izložbama. Način vođenja dokumentacije o izložbama se mijenjao kroz povijest Muzeja te se iz sadašnje perspektive razlikuju dva razdoblja: razdoblje prije i razdoblje nakon donošenja *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi* 2002.

Do donošenja Pravilnika zapravo i nije bilo konkretnog vođenja dokumentacije o izložbama na način da su se podaci upisivali rukom ili računalom. Ipak su se tiskani materijali kao što su pozivnice, plakati, prospekti i katalozi od početaka izložbene djelatnosti prikupljali i čuvali u Dokumentacijskom odjelu te su se tretirali kao dokumentacija.

Nakon donošenja Pravilnika otvorena je *Knjiga evidencije o izložbama* u koju se, počevši od 1. siječnja 2003., sustavno dokumentiraju ostvarene izložbe. Popunjava se 16 kategorija podataka.

Prije nekoliko godina u Muzeju se krenulo s digitalizacijom muzejske građe i dokumentacije kojoj je cilj zaštita izvornika, povećanje dostupnosti i mogućnosti korištenja građe, uključujući lakši uvid u fundus i lakšu pretraživost. Baza S++ u potpunosti je u skladu s navedenim Pravilnikom. Digitalizacijom dobivamo pregledno i sustavno obradene fondove koji pružaju točnu informaciju o svakom vidu djelatnosti muzeja te je na taj način poboljšana kvaliteta djelovanja muzeja.

SUMMARY

HISTORICAL REVIEW OF EXHIBITION DOCUMENTATION PROCEDURES IN THE ARCHAEOLOGICAL MUSEUM OF ISTRIA IN PULA

Katarina ZENZEROVIĆ

Secondary level museum documentation, including the inventory book of exhibitions, comprises accompanying and supplementary archives that record museum activity. The first data on the Archaeological Museum of Istria's exhibition activity were gathered in the late 1960s when museum staff recognised the importance of collecting and preserving all published exhibition materials i.e. invitation cards, posters, brochures, catalogues etc. The procedures of recording museum's exhibition activity have changed throughout the history of the Museum. From today's point of view two periods are differentiated: the period before and the period after the adoption of "Regulations governing the content and method of keeping museum documentation about museum holdings" in 2002.

By the time of the adoption of the above mentioned document, there had been no concrete recording of museum's exhibition activity in means of manual or computer-based data processing. Nevertheless, published materials (invitation cards, posters, brochures, catalogues etc.) were collected and preserved as documents in Museum Documentation Department.

After the adoption of the document mentioned, more systematic gathering of museum exhibition activity data started and, beginning with January 1st, 2003, 16 data categories of each exhibition have been entered in the inventory book of exhibitions.

Several years ago, the Museum staff started systematic digitisation and cataloguing of museum material and documentation, aiming to protect the originals, increase accessibility, and provide easier and quicker access to the materials and documentation.

The S++, a segment of M++ software for processing museum materials and documentation implemented in the Museum, completely conforms to the "Rules governing the content and method of keeping museum documentation about museum holdings". Its usage results in the establishment of uniform standards and improvement in the quality of Museum work.